

Πολυαρχιερατικά συλλείτουργα

Η θεία Λειτουργία είναι τό πανηγύρι τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Συνήθως μιλάμε γιά πανηγύρια, ὅταν ἐορτάζουν Ναοί ἢ ὅταν συμπίπτουν ἐπέτειοι ἢ «κατέβασμα» κάποιας εἰκόνας! Στήν περίπτωση τοῦ ἐορτάζοντος Ναοῦ τό πλέον ὠφέλιμο καί ἐποικοδομητικό εἶναι νά τελεσθῆ μία **κατανυκτική λειτουργία** καί νά ἀκουσθῆ ἕνα **ζωντανό χριστοκεντρικό κήρυγμα**. Γιατί; Διότι τήν ἡμέρα αὐτή προσέρχονται χριστιανοί πολύ περισσότεροι ἀπό ὅσους προσέρχονται τήν Κυριακή ἢ κάποια ἄλλη ἐορτή. Εἶναι εὐκαιρία γιά **καλή «ἐκμετάλλευσι»**. Κακή ἐκμετάλλευσις εἶναι τά πολλά κεριά πού θά καταναλώσῃ ὁ Ναός, ἡ «ἁγιαστούρα», πού δυστυχῶς ἐξακολουθεῖ νά στέκη στήν πόρτα πολλῶν Ναῶν, τά μικρομάγαζα, πού στήνονται ὡς «τσαντήρια» πέριξ τοῦ Ναοῦ, πού πουλᾶνε ἀκόμα καί αἰσχρά περιοδικά! Καλή «ἐκμετάλλευσις» εἶναι τό «εὐκαιρῶς» (Β΄ Τιμ. δ΄ 2). Δηλαδή, στή συναγμένη κατά τή γιορτή ἐκκλησία νά μεταδοθῆ τόσο ἐλκυστικά ἡ θεία Λειτουργία καί τόσο ἀφηνειστικά ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νά ὠφεληθοῦν ψυχές, «ὑπέρ ὧν Χριστός ἀπέθανεν» (Α΄ Κορ. ἡ΄ 11).

• Στόν ἐσπερινό καί στή θεία Λειτουργία ἐορταζομένου ναοῦ ἀπαραίτητη εἶναι ἡ παρουσία τοῦ **οἰκείου ἐπισκόπου**. Ἐάν εἶναι πολλοί οἱ ἐορτάζοντες ναοί στήν ἐπαρχία του ἀποστέλλει ἐκπρόσωπό του, κληρικό, πού μπορεῖ μέ τήν ἱεροπρέπεια καί τό θεολογικό του λόγο νά οἰκοδομήσῃ τούς προσερχομένους. Στήν κεντρική πάντως πανήγυρη ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ἀπαραίτητος. Μόνο ὁ ἐπίσκοπος, χωρίς ἄλλους ἐπισκόπους. Καί αὐτό γιατί; Διότι εἶναι ἀπό τίς μοναδικές εὐκαιρίες, πού ὁ ἐπίσκοπος ὡς **ποιμένας** θά ἔλθῃ σέ ἄμεση ἐπαφή μέ μεγάλο μέρος τοῦ ποιμνίου του. Ὑπῆρξε ἐπίσκοπος, ἐνάρετος καί λόγιος, πού δέν καλοῦσε κανένα ἄλλο ἐπίσκοπο στήν ἐορτή τοῦ πολιούχου τῆς πόλεως ἢ στήν ὀνομαστική του ἐορτή. Καί αὐτό εἶναι τό ἐπιβεβλημένο. Ὁ καλός ποιμένας δέν ἀδιαφορεῖ γιά τά πρόβάτά του, προκειμένου νά ρίξῃ ὅλο τό βάρος τῆς προσοχῆς του στό πῶς θά ὑποδεχθῆ ἄλλους «τσοπάνηδες», στό πῶς θά τούς βρῆ κατάλυμα, στό πῶς θά τούς «ταΐσῃ», στό πῶς θά τούς περιποιηθῆ. Τό ποίμνιό του τόν ἐνδιαφέρει, ὄχι οἱ ἄλλοι ποιμένες. Οἱ ἄλλοι ποιμένες ἄς μή φεύγουν ἀπό τό κοπάδι τους!

• Τό βλέπουμε αὐτό σήμερα; Ὁχι. Ἐγινε κατεστημένο τό λεγόμενο **πολυαρχιερατικό συλλείτουργο**. Ὁχι ἕνας ἢ δύο, ἀλλά δέκα καί εἴκοσι καί 30, κάποτε καί 40 δεσποτάδες βλέπουμε νά συλλειτουργοῦν. Μέ ὅλο τό σεβασμό στήν ἀρχιερωσύνη τους, ἄς μᾶς ἐπιτρέψουν μερικά ἀπλᾶ, ἀλλά βασικά ἐρωτήματα:

• **Τί προσφέρει** ἡ παρουσία τόσων πολλῶν ἐπισκόπων στήν πανήγυρι ἑνός Ναοῦ, ἢ στά ἐγκαινία ἑνός ναοῦ, ἢ στήν ὀνομαστική ἐορτή τοῦ ἐπιχωρίου ἐπισκόπου, ἢ στή χειροτονία ἑνός νέου ἐπισκόπου; Ἀπό πλευρᾶς θεολογικῆς τίποτε. Ἀπό πλευρᾶς λειτουργικῆς σχεδόν τίποτε. Οὔτε μία ἐκφώνησι δέν προλαβαίνουν νά ποῦν οἱ περισσότεροι. Ἀπό πλευρᾶς «λαμπρότητας»; Ναι, προσφέρει εὐκαιρία νά βγοῦν πολλές φωτογραφίες. Ἀπό πλευρᾶς κοσμικότητας; Ναι! Ἀπό πλευρᾶς ἐπιδειξιμανίας; Ἴσως ναι! Ἀπό πλευρᾶς κουφότητας; Παρά λίγο ναι!

• **Τί ζημιώνει** τό πολυαρχιερατικό συλλείτουργό; Ἀποπροσανατολίζει τόν οἰκεῖο ἐπίσκοπο. Ἀντί νά τιμᾶ τόν **Ἅγιο τοῦ Οὐρανοῦ**, ἀναγκάζεται νά τιμήσῃ τούς «ἀγίους ἀρχιερεῖς» τῆς γῆς. Ἀντί ν' ἀσχολῆται μέ τήν ἀληθινή εὐπρέπεια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἀσχολεῖται μέ τή φιλοξενία τῶν πολλῶν δεσποτάδων. Ἀντί νά προβάλλῃ τόν ἐορταζόμενο Ἅγιο, προσφωνεῖ καί προβάλλει τούς ἀρχιερεῖς! Ἀντί νά ἔχη ἀγωνία γιά τίς ψυχές, πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός, ἔχει ἀγωνία, ἄν θά περιποιηθῆ δεόντως τούς φιλοξενουμένους ἐπισκόπους!

• **Τί σκανδαλίζει** τό λαό; Βλέποντας ὁ λαός τό πολυαρχιερατικό συλλείτουργό σκανδαλίζεται ἀπό τήν πολυποικιλίαν ἀρχιερατικῆ ἐνδυμασίας. Ὑπάρχουν βέβαια καί οἱ «χαζούληδες», πού μετροῦνε τίς μίτρες καί τίς συγκρίνουν ἀπό πλευρᾶς σχήματος, ὕψους, χρώματος, «πετραδιῶν». Οἱ περισσότεροι ὅμως, ἀπλοῖ καί σοβαροὶ ὄντες, δέν κλονίζονται μέν ἀπό ὅσα μεγαλόπρεπα βλέπουν, ἀλλά ἔχοντας στό νοῦ τους τόν **«Ἐρχόμενο»**, πού θέλουν νά ὑποδεχθοῦν, διερωτῶνται: Ἐραγε θά ἐρχόταν μέσα στό Ναό μέ τέτοια αὐτοκρατορική ἐνδυμασία ὁ ὄντως Μέγας Ἀρχιερεύς; Ὁ Χριστός φυσικά εἶναι ὁ **Μέγας Ἀρχιερέας**. Λειτουργεῖ στήν ἁγία τράπεζα τοῦ Σταυροῦ. Ἡ στολή Του εἶναι τό πανάγιο Αἷμά Του!

Σκανδαλίζουν ἀκόμα τό λαό τά **συνεχῆ ταξίδια** πολλῶν δεσποτάδων, γιά νά δίνουν τό «παρών» σ' ὅλα τά πανηγύρια, σ' ὅλες τίς ὀνομαστικές γιορτές ἀδελφῶν ἐπισκόπων, σ' ὅλες τίς τοπικές ἐπετείες. Σκανδαλίζεται ὁ λαός. Διερωτᾶται: Γιατί πολλοί ἀνώτατοι λειτουργοί τῆς Ἐκκλησίας δέν κάθονται στήν **«ἐργασία» τους**; Ποιό ὑπάλληλος ἔχει δικαίωμα νά ἀπουσιάζῃ κάθε τόσο ἀπό τήν ἐργασία του; Τό ἔργο τοῦ ἐπισκόπου εἶναι ἡ παραμονή του κοντά στό ποίμνιό του. Δέν εἶναι ἔργο τοῦ λειτουργοῦ τό ἔργο τοῦ γυρολόγου ἀπό πανηγύρι σέ πανηγύρι, ἀπό ἐπέτειο σέ ἐπέτειο.

• **Τί στοιχίζει** τό πολυαρχιερατικό συλλείτουργο; Ἐξοδα γιά διαμονή σέ πολυτελῆ **ξενοδοχεῖα**. Ἐξοδα γιά πανευφρόσυνα **γεύματα**. Ἐξοδα γιά πανάκριβα **δῶρα**. Ἐξοδα γιά σταυρούς καί **ἐγκόλπια**. Ἐξοδα γιά ἀναμνηστικούς τόμους. Καί πρό παντός στοιχίζει στήν ψυχή ἡ εὐτέλεια στίς γλοιώδεις συνήθως **προσφωνήσεις** καί **ἀντιφωνήσεις**.

• **Οἱ ἅγιοι** δέν γνώριζαν πολυαρχιερατικά συλλείτουργα. Ἐξαίρεσις ἡ εὐκαιρία κάποιας Συνόδου. Ἀκόμα

καί γιά τή χειροτονία ἐπισκόπου δέν ἐκαλοῦντο πολλοί, παρά 3 ἢ 4 ἐπίσκοποι συλλειτουργοῦντες. Τώρα βλέπεις ἀκόμα καί σαράντα (40) ἐπισκόπους σέ μία **χειροτονία**. Ἀναφέρουμε τήν περίπτωσι τῶν εὐλαβῶν ἐπισκόπων, πού ἐξελέγησαν ἐπί ἀρχιεπισκοπείας Ἱερωνύμου τοῦ Α΄ (Κοτσώνη). Στή χειροτονία π.χ. τοῦ μακαριστοῦ πλέον Μητροπολίτου Φλωρίνης **πατρός Αὐγουστίνου (Καντιώτη)** συγχοροστατοῦσαν τέσσερις Μητροπολίτες.

- Τό πολυαρχιερατικό συλλείτουργο σέ τίποτε δέν ὠφελεῖ, οὔτε κάτι ἀγιοπνευματικό προσφέρει στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας. Ἄλλο ἀπό τό νά κάνουν μία ἰδιότυπη παρέλασι, βγαίνοντας κατά πρεσβεῖα ἀρχιερωσύνης ἀπό τό ἱερό Βῆμα γιά τίς καθωρισμένες θέσεις τους καί ἀπό μία εὐλογία τοῦ ἐκκλησιάσματος, πού καθένας δίνει μέ τά δυό του χέρια, οἱ περισσότεροι δέν ἔχουν ἄλλη συμμετοχή στήν ὅλη τελετουργική διαδικασία.

- Φυσικά δέν εἶναι ὅλοι οἱ σεβαστοί Μητροπολίτες «πολυαρχιερατικοί». Ὑπάρχουν καί ἐκεῖνοι, πού εἶναι **ἀφωσιωμένοι στόν τόπο τους**, στήν ἐπαρχία τους, στό ποιμνιό τους, στό ἐποικοδομητικό καί καθοδηγητικό καί ἀγιαστικό τους ἔργο. Ὑπάρχουν σεμνοί ἐπίσκοποι, πού **ἀγρυπνοῦν** στήν ποιμνη τους, «ὡς λόγον ἀποδώσοντες» (Ἐβρ. γ' 17).